

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

مصوبات مجلس شورای اسلامی
مرجع تصویب: مجلس شورای اسلامی
شماره ویژه نامه: ۵۲۸

سه‌شنبه، ۲۸ آذر ۱۳۹۱

سال شصت و هشت شماره ۱۹۷۴۸

قانون اصلاح قانون دریایی ایران

۱۸/۹/۱۳۹۱

شماره ۵۳۹۴۳/۸۶

جناب آقای دکتر محمود احمدی‌نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۱۶۵۵۵۹/۴۳۸۰۸ مورخ ۲۱/۸/۱۳۹۰ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۳۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون اصلاح قانون دریایی ایران که با عنوان لایحه اصلاح «قانون دریایی ایران مصوب ۱۳۴۳» به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۶/۸/۱۳۹۱ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۲۵/۹/۱۳۹۱

شماره ۱۸۱۵۲۹

وزارت راه و شهرسازی

«قانون اصلاح قانون دریایی ایران» که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ شانزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱/۹/۱۳۹۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۵۳۹۴۳/۸۶ مورخ ۱۸/۹/۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

رئیس جمهور - محمود احمدی‌نژاد

قانون اصلاح قانون دریایی ایران

ماده ۱- در مواد (۱)، (۱۷) و (۲۱) قانون دریایی ایران مصوب ۲۹/۶/۱۳۴۳ عبارات «پرچم ملی ایران» و «پرچم ایران» به عبارت «پرچم جمهوری اسلامی ایران» اصلاح می‌شود.

ماده ۲- ماده (۱۳) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۳- حق الثبت

حق الثبت و سایر حقوقی که برای ثبت اسناد و مدارک کشتی باید پرداخت شود به شرح زیر است:

الف - حق الثبت

برای کشتیهای کمتر از ۵۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل بیست میلیون (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۵۰۱ تا ۱۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل سی میلیون (۳۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۱۰۰۱ تا ۱۵۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل چهل میلیون (۴۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۱۵۰۱ تا ۲۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل شصت میلیون (۶۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۲۰۰۱ تا ۲۵۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل هشتاد میلیون (۸۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۲۵۰۱ تا ۳۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۳۰۰۱ تا ۴۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل یکصد و بیست میلیون (۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۴۰۰۱ تا ۵۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل یکصد و چهل میلیون (۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۵۰۰۱ تا ۶۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل یکصد و شصت میلیون (۱۶۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۶۰۰۱ تا ۷۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۷۰۰۱ تا ۸۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل دویست میلیون (۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۸۰۰۱ تا ۹۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل دویست و بیست میلیون (۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای ۹۰۰۱ تا ۱۰۰۰۰ تن ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل دویست و چهل میلیون (۲۴۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

برای کشتیهای از ۱۰۰۰۱ تن به بالا ظرفیت غیرخالص ثبت شده معادل سیصد میلیون (۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال.

ب - حق تجدید ثبت کشتیها به مأخذ پنجاه درصد (۵۰٪) حق الثبت مندرج در بند (الف) است.

پ - هزینه ثبت تغییرات در گواهینامه‌ها مبلغ چهار میلیون (۴.۰۰۰.۰۰۰) ریال برای هر تغییر در مشخصات یا خصوصیات کشتی یا اجزای آن می‌باشد.

ت - هزینه صدور المثنای گواهینامه ثبت کشتی به مأخذ سی درصد (۳۰٪) حق الثبت همان کشتی است.

ماده ۳- ماده (۲۵) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۵- آگهی فروش کشتی

در مورد فروش کشتیهای تابع ایران سازمان بنادر و دریانوردی مکلف است انجام معامله را در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کنیرالانتشار مرکز در سه نوبت و هر نوبت به فاصله ده روز آگهی نماید. هزینه آگهی‌ها توسط مرجع قانونی که وقوع معامله را ثبت می‌کند در موقع انجام معامله از فروشنده دریافت می‌گردد.

ماده ۴- متن زیر جایگزین ماده (۴۹) قانون می‌شود:

ماده ۴۹- حق الثبت معاملات مربوط به کشتی به شرح زیر تعیین می‌شود:

تا ۵۰۰ تن ظرفیت خالص/پانزده میلیون (۱۵.۰۰۰.۰۰۰) ریال

از ۵۰۱ تن تا ۱۰۰۰ تن ظرفیت خالص/بیست میلیون (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال

از ۱۰۰۱ تن تا ۵۰۰۰ تن ظرفیت خالص/بیست و پنج میلیون (۲۵.۰۰۰.۰۰۰) ریال

از ۵۰۰۱ تن تا ۱۰۰۰۰ تن ظرفیت خالص/سی میلیون (۳۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال

از ۱۰۰۰۱ تن به بالا ظرفیت خالص/سی و پنج میلیون (۳۵.۰۰۰.۰۰۰) ریال

تبصره ۱- مبالغ مندرج در این ماده بر مبنای نرخ تورم سالانه اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با پیشنهاد وزیر راه و شهرسازی و تصویب هیأت وزیران در هر سال یک بار قابل تعدیل است.

تبصره ۲- سی درصد (۳۰٪) از منابع حاصله از اخذ مبالغ فوق به طور مساوی به توسعه و تجهیز حمل و نقل دریایی، هوایی و زمینی اختصاص می‌یابد. دولت مکلف است هر ساله آنها را در قوانین بودجه سنواتی در ردیف اعتبارات وزارتخانه‌های ذکریط پیش‌بینی نماید.

ماده ۵- ماده (۶۶) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۶۶ - فساد بار

اگر بار در معرض تضییع و فساد سریع باشد فرمانده می‌تواند در صورت امکان با کسب نظر مالک و در غیراینصورت با اطلاع دادستان محل در داخل کشور و یا کنسولگری‌های دولت جمهوری اسلامی ایران و یا مراجع رسمی و صلاحیتدار محل در خارج از کشور آن را بفروشد و مراتب را فوری به فرستنده و تحویل گیرنده بار اطلاع دهد.

ماده ۶- عنوان فصل ششم به وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات فرمانده و کارکنان کشتی اصلاح می‌شود.

ماده ۷- ماده زیر به ابتدای فصل ششم قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۰ مکرر ۱- در این فصل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - فرمانده: فردی که به عنوان عالی‌ترین مقام کشتی محسوب می‌شود و بر طبق مقررات این فصل مسؤولیت اداره امور و هدایت کشتی را از جهات مختلف فنی، دریانوردی، کارکنان و خدمه بار و مسافر و انجام سایر وظایف قانونی بر عهده دارد.

ب - کارکنان و خدمه کشتی: هر فردی که برای انجام وظایفی در کشتی در ارتباط با کار یا خدمات کشتی برای سفر دریایی استخدام شده و نام او در فهرست خدمه کشتی ذکر شده است.

پ - مالک: هر شخص حقیقی یا حقوقی که نام او به عنوان مالک در دفتر ثبت کشتیها در سازمان بنادر و دریانوردی ثبت شده است، مگر در مواردی که خلاف این امر به اثبات برسد.

ت - افسر اول و دوم: افراد واجد شرایطی که از طرف مالک با رعایت قوانین و مقررات مربوط، به عنوان افسر اول یا دوم به این سمت گمارده می‌شوند.

ث - افسر ارشد: فرد واجد شرایطی که براساس دستورالعمل مالک و در صورت نبودن دستورالعمل براساس عرف دریانوردی تعیین می‌شود.

ج - ارشد افسران یا کارکنان: فرد واجد شرایطی در بین افسران و کارکنان و خدمه کشتی که براساس دستورالعمل مالک و در صورت نبودن دستورالعمل براساس عرف دریانوردی با توجه به شرایط و اوضاع و احوال بالاترین مقام کشتی بعد از فرمانده محسوب می‌شوند.

ماده ۸ - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۰ مکرر ۲ - فرماندهی کشتی

الف - فرماندهی کشتی برعهده فردی است که از طرف مالک به این سمت گمارده می‌شود.

ب - فرمانده باید همواره در کشتی حاضر باشد و به اعمال فرماندهی بپردازد مگر در موارد ضروری و مواقعی که کشتی در حال توقف در بندر یا لنگرگاه ایمن است.

پ - در صورت فوت یا بیماری فرمانده و یا بروز سایر عوامل خارج از اراده وی که مانع از ادامه فرماندهی گردد و در مواردی که فرمانده، کشتی را به هر علتی ترک کند یا از اجرای وظایف خویش امتناع ورزد، افسر اول کشتی به طور موقت و تا تعیین و حضور فرمانده جدید مسؤول فرماندهی کشتی می‌باشد. در چنین شرایطی افسر اول مراتب را بلافاصله به اطلاع مالک می‌رساند و در این شرایط، وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات افسر اول عیناً همان وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات فرمانده است.

ماده ۹ - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۰ مکرر ۳ - نوابری و مدیریت کشتی

فرمانده، مسؤول نوابری و مدیریت کشتی است و باید کشتی را با مهارت لازم و طبق فنون کشتیرانی و با رعایت قوانین و مقررات داخلی و معاهدات بین‌المللی که جمهوری اسلامی ایران در آنها عضویت دارد و همچنین عرف کشتیرانی مورد قبول در سطح بین‌الملل هدایت نماید. فرمانده باید قبل از ورود به آبها و بنادر سایر کشورها تا حد ممکن و ضرورت، با نظامات و مقررات لازم‌الاجرای این کشورها در زمینه کشتیرانی آشنا شود.

ماده ۱۰ - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۰ مکرر ۴ - کسب اطمینان از قابلیت دریانوردی کشتی

فرمانده قبل از شروع سفر باید از قابلیت دریانوردی کشتی به خصوص از جهات کافی و مناسب بودن تجهیزات فنی، کارکنان و خدمه واجد صلاحیت، معتبر بودن گواهینامه‌های قانونی، وجود اقلام موردنیاز در کشتی و شرایط مناسب جهت تحویل، حمل و نگهداری کالا در کشتی اطمینان حاصل نماید. فرمانده همچنین باید از چیده شدن مناسب کالاهای تحویلی، مهاربار، عدم بارگیری اضافی و حصول تعادل و ثبات لازم در کشتی، سوخت کافی و حسب مورد بسته‌بودن درهای انبار و همه منقذهای روی عرشه اطمینان یابد. در صورت عدم اطمینان از هریک از موارد یاد شده فرمانده موظف است از حرکت کشتی جلوگیری نماید و موضوع را به اطلاع مالک برساند. فرمانده باید در طول مدت سفر، اقدامات لازم را جهت استمرار قابلیت دریانوردی کشتی به عمل آورد.

ماده ۱۱ - متن زیر جایگزین ماده (۸۱) قانون می‌شود:

ماده ۸۱ - وظیفه و مسؤولیت فرمانده در تحویل گرفتن و حمل بار

فرمانده در مقابل باری که به وی تحویل می‌گردد ملزم به صدور بارنامه است. فرمانده از طرف مالک موظف به مراقبت از کالاهای تحویلی، حمل و تحویل آنها طبق قرارداد، در بندر مقصد می‌باشد.

ماده ۱۲ - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۱ مکرر - تخلیه و بارگیری

فرمانده باید از تحقق و صحت عملیات تخلیه و بارگیری، مهار بار و انجام سفر دریایی با سرعت مقتضی اطمینان حاصل نماید.

ماده ۱۳ - متن زیر جایگزین ماده (۸۳) قانون می‌شود:

ماده ۸۳ - نگهداری دفاتر مخصوص بر روی کشتی

فرمانده کشتی مکلف است ضمن نگهداری دفتر رسمی ثبت وقایع که متضمن هرگونه اطلاعات مربوط به کشتی و نمودار فعالیت و حوادثی است که در کشتی رخ می‌دهد و از لحاظ کشتیرانی مؤثر بوده است، وقایع و اعمال مؤثر بر سفر دریایی و ملاحظات خاص از قبیل وضعیت هوا و دریا را با ذکر تاریخ و محل ثبت به صورت دقیق ثبت کند. این دفتر باید قبلاً توسط سازمان بنادر و دریانوردی ضمن درج نام کشتی، شماره‌گذاری، پلمب و گواهی شده باشد. نمونه دفتر یادشده، حاوی امور و اطلاعاتی که باید در آن ذکر شود، توسط سازمان بنادر و دریانوردی تهیه می‌شود و استفاده از این نمونه برای کشتیها الزامی است. فرمانده باید سایر دفاتر ثبت و گزارشهای کشتی مانند دفتر ثبت گزارش موتورخانه و دفتر ثبت گزارش عرشه را در کشتی نگهداری کند. مدتی که دفاتر مذکور باید در کشتی نگهداری شوند توسط مالک تعیین و از سوی سازمان بنادر و دریانوردی تأیید می‌گردد.

ماده ۱۳- متن زیر جایگزین ماده (۸۴) قانون می‌شود:

ماده ۸۴ - نگهداری مدارک و اسناد کشتی

فرمانده موظف است همیشه اسناد و مدارک زیر را در دفتر فرماندهی کشتی نگهداری کند:

۱- سند مالکیت کشتی یا رونوشت مصدق آن

۲- سند ثبت و تابعیت کشتی

۳- فهرست کارکنان و خدمه کشتی

۴- فهرست مسافران کشتی

۵- فهرست بار

۶- اسناد حمل

۷- اجازه‌نامه حرکت کشتی

۸- گواهینامه‌های مربوط به قرنطینه

۹- گواهینامه‌های فنی و قانونی

۱۰- دفاتر موضوع ماده (۸۳) این قانون

۱۱- گواهی ظرفیت

۱۲- فهرست حقوق عینی کشتی

۱۳- اسناد و گواهینامه‌های مربوط به معاهداتی که دولت جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق شده است.

تبصره - در مواردی که سند الکترونیک مطمئن وجود داشته باشد، نگهداری نسخه الکترونیک کافی است.

ماده ۱۵- متن زیر جایگزین ماده (۸۵) قانون می‌شود:

ماده ۸۵ - حرکت و مانور کشتی

فرمانده موظف است در هنگام ورود کشتی به بنادر، لنگرگاهها، رودخانه‌ها، گذرگاههای دریایی، تنگه‌ها و کانال‌ها و نیز حرکت و مانور کشتی و خروج آن از این مناطق، عملیات مذکور را حتی در صورت وجود راهنما بر روی کشتی، هدایت نماید.

ماده ۱۶- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۱- وظیفه فرمانده در حفظ و مراقبت از ایمنی، امنیت و سلامت

فرمانده موظف است تمامی توان، تجربه و دانش خود را برای تأمین ایمنی، امنیت، سلامت کشتی، سرنشینان و بار قبل و همزمان با شروع و طی سفر دریایی به کار گیرد و اقدامات متعارف را برای ایمنی و امنیت و سلامتی کشتی و سرنشینان آن در تمامی مراحل مذکور انجام دهد و از انجام هر کاری که کشتی، سرنشینان و بار را به مخاطره می‌اندازد از جمله ورود به مناطق دریایی که عرفاً احتمال دارد کشتی در آنها دچار سانحه شود، اجتناب نماید.

ماده ۱۷- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۲- وظیفه فرمانده در حفاظت از محیط زیست

فرمانده کشتی موظف است طبق قوانین و مقررات داخلی و معاهدات بین‌المللی مربوط به جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق شده است، اقدامات لازم را برای پیشگیری، کاهش و رفع آلودگی ناشی از کشتی تحت تصدی خود به عمل آورد و جز در موارد اضطراری برای نجات جان افراد آن هم در حد ضرورت و طبق قوانین و مقررات مربوط، اقدامی ننماید که باعث آلودگی محیط زیست شود. فرمانده باید در صورت نشت یا ریزش مواد آلوده‌کننده از کشتی تحت تصدی خود و یا مشاهده هرگونه آلودگی و یا آلوده کردن آبراهها و مناطق دریایی، بدون هیچ‌گونه تأخیری مراتب را به مقامات صلاحیتدار نزدیکترین بندر و یا حسب مورد مقامات صلاحیتدار نزدیکترین کشور ساحلی و کشور صاحب پرچم و مالک کشتی گزارش نماید.

ماده ۱۸- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۲- وظایف فرمانده در مقابله با دزدی و راهزنی دریایی

فرمانده موظف است به منظور مراقبت از سلامت سرنشینان و حفاظت از آنان، کشتی و محموله آن، هنگام تردد کشتی از مناطقی که توسط مالک و یا مراجع صلاحیتدار داخلی یا بین‌المللی مربوط به عنوان منطقه خطر دزدی و راهزنی اعلام شده است با رعایت قوانین و مقررات مربوط و دستورالعمل‌های مالک کشتی، اقدامات احتیاطی لازم را به عمل آورد تا کشتی و سرنشینان آن از گزند حملات احتمالی راهزنان دریایی مصون مانده و از تصرف کشتی توسط راهزنان جلوگیری شود. چنانچه به رغم تمهیدات و اقدامات انجام شده، کشتی به تصرف راهزنان دریایی درآید، فرمانده باید برای تأمین سلامت و حفاظت از جان سرنشینان کشتی با همه توان و تا حد امکان تلاش و مجاهدت نماید.

ماده ۱۹- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۴- وظیفه فرمانده در همکاری با بازرسان

فرمانده موظف است در مواردی که بازرسی کشتی بر طبق قانون مجاز است، برای انجام بازرسی با مأموران صلاحیتدار همکاری کند.

ماده ۲۰- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۵- وظیفه و اختیارات فرمانده در حفظ نظم و امنیت کشتی

فرمانده به منظور حفظ نظم و امنیت کشتی بر تمام سرنشینان کشتی نظارت دارد و می‌تواند در چهارچوب اختیارات قانونی و عرف دریایی که مغایر اخلاق حسنه نباشد آنها را به انجام عمل یا ترک عمل خاصی ملزم نماید. فرمانده می‌تواند در مواقع ضروری با رعایت قوانین و آیین‌نامه انضباطی مربوط به اعمال تنبیهات انضباطی در مورد افراد متخلف اقدام و مالک کشتی را از آن مطلع نماید.

ماده ۲۱- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۶- وظیفه فرمانده در پیشگیری از وقوع جرم و مواجهه با جرائم ارتكابی در کشتی

چنانچه در کشتی جرمی رخ دهد، فرمانده کشتی موظف است تا زمانی که مداخله مقامات صلاحیتدار میسر شود، در مقام ضابط دادگستری و با رعایت قانون آیین‌دادرسی کیفری و سایر قوانین و مقررات مربوط بدون هرگونه تأخیر اقدامات لازم را در جهت حفظ و جمع‌آوری دلایل و مدارک جرم انجام دهد و بی‌درنگ با استفاده از وسایل ارتباطی سریع، مراتب را به مقامات صلاحیتدار قضائی و بندری و حسب مورد نزدیکترین نمایندگی کنسولی و دیپلماتیک ایران در خارج از کشور اعلام و کسب تکلیف کند. فرمانده در صورت لزوم علاوه بر بازرسی مسافران و کارکنان و خدمه کشتی و ضبط اشیائی که ممکن است دلیل جرم باشند، مکلف است متهمان و مظنونان به ارتكاب جرم را تا زمان تسلیم آنان به مراجع و مقامات صلاحیتدار، با رعایت اصل سی و دوم (۲۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تحت نظر قرار دهد و در اولین فرصت گزارش جامعی از موضوع جرم و اقدامات انجام شده و نتایج آن تهیه و به همراه دلایل و مدارک به مراجع و مقامات صلاحیتدار تسلیم نماید.

ماده ۲۲- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۷- وظیفه فرمانده در مورد مصدومان یا بیماران

هرگاه یکی از سرنشینان کشتی دچار بیماری یا مصدومیتی شود، فرمانده موظف به صدور دستورات لازم برای ارائه کمک‌های اولیه است. چنانچه بیمار در کشتی قابل مداوا نباشد و معالجه او فوریت داشته باشد، فرمانده موظف است در نزدیکترین محل مناسبی که امکان درمان وجود دارد، ضمن اطلاع به مالک یا نماینده او و هماهنگی لازم برای معالجه بیمار یا مصدوم، موجبات خروج وی را از کشتی جهت مداوا فراهم کند.

ماده ۲۳- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۸- وظایف فرمانده در خصوص وقایع مربوط به سرنشینان

فرمانده موظف است وقایع ازدواج، تولد، وفات و مفقود شدن افراد در کشتی، پناهندگی و ورود مسافر غیرقانونی را گواهی نماید و آن را در دفتر رسمی ثبت وقایع نیز درج کند. فرمانده باید وقایع یادشده را حسب مورد به مالک و مقامات کنسولی ایران در اولین یا نزدیکترین بندری که در آن توقف می‌کند و همچنین پس از مراجعت کشتی به ایران، حسب مورد به مقامات صلاحیتدار در ایران نیز اطلاع دهد.

ماده ۲۴- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر ۹- وظیفه فرمانده در مورد فوت سرنشینان

در صورتی که یکی از سرنشینان کشتی فوت کند، فرمانده باید در حضور دو نفر از کارکنان و خدمه کشتی به عنوان شاهد، ضمن تنظیم صورتجلسی متضمن مواردی از جمله علت و زمان فوت و وضعیت جسد (در صورت امکان)، از اموال متوفی صورت‌برداری نماید و از متوفی و اموال وی مواظبت کند و متوفی و اموالش را همراه با نسخه‌ای از صورتجلس تنظیمی حسب مورد به اشخاص یا مقامات صلاحیتدار تحویل دهد. در صورتی که متوفی ایرانی باشد و خارج از آبهای ایران فوت کند، فرمانده باید مراتب را به اولین یا نزدیکترین نمایندگی کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران اطلاع دهد.

تبصره - در صورتی که کشتی دارای پزشک مسؤول باشد، صورتجلس تنظیمی موضوع این ماده باید از جهت علت فوت به وسیله پزشک کشتی گواهی شود.

ماده ۲۵- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۵ مکرر + ۱- ارائه گزارش در موارد بروز سوانح و حوادث غیرعادی

هرگاه در طی سفر دریایی، سانحه یا حادثه‌ای غیرعادی و فوق‌العاده برای کشتی، سرنشینان یا بار آن رخ دهد، نظیر به گل نشستن کشتی و ورود خسارت به کشتی یا تلف آن، چنانچه حادثه در بندر رخ داده باشد، ظرف بیست و چهار ساعت بعد از وقوع حادثه و چنانچه حادثه در جای دیگری اتفاق افتاده باشد، ظرف بیست و چهار ساعت پس از ورود به بندر، فرمانده باید گزارشی کتبی در مورد حادثه تهیه و آن را به سازمان بنادر و دریانوردی و مالک کشتی تسلیم نماید. گزارش توسط سازمان یاد شده جهت انجام اقدامات مقتضی حسب مورد به مقامات قضائی یا سایر مراجع صلاحیتدار مربوط تسلیم می‌شود. فرمانده در گزارش کتبی خود از جمله موارد زیر را درج می‌نماید:

الف - تابعیت کشتی (پرچم)

ب - نام کشتی، علامت خطاب و نام فرمانده

پ - بندر مبدأ حرکت کشتی

ت - زمان و مسیر حرکت

ث - بندر مقصد

ج - خطرانی که با آن مواجه شده و خسارات وارد شده و میزان تقریبی خسارات با ذکر زمان و مکان دقیق حادثه و مشخصات فرد یا افراد سانحه دیده

چ - هر عامل مؤثر در بروز حادثه به طور مستقیم یا غیرمستقیم

ح - اقدامات انجام شده در رابطه با حادثه و سانحه

تبصره - در صورت ورود خسارت به بار، فرمانده تا قبل از تهیه گزارش حادثه و تسلیم آن به سازمان بنادر و دریانوردی و مالک کشتی، نباید شروع به تخلیه بار کند، مگر در شرایط اضطراری که بقای تمام یا بخشی از کالا در کشتی موجب بروز خطر فوری برای کشتی یا سرنشینان آن گردد.

ماده ۲۶- متن زیر جایگزین ماده (۸۶) قانون می‌شود:

ماده ۸۶ - تخلف در انجام وظایف

آیین‌نامه انضباطی تخلفات فرمانده، کارکنان و خدمه کشتی با رعایت قوانین مربوطه بنا به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی با همکاری وزارت دادگستری و معاونت حقوقی رئیس جمهور تهیه می‌شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۷- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۸۶ مکرر- اعمال مقررات در مورد جانشین مالک

در مواردی که در این قانون از مالک کشتی نام برده و احکامی برای وی پیش‌بینی شده است، احکام یاد شده حسب مورد بر اشخاصی که وفق عرف کشتیرانی در حکم مالک کشتی محسوب می‌شوند مانند اجازه‌کننده کشتی به صورت تجهیز نشده نیز قابل اعمال می‌باشد.

ماده ۲۸- متن زیر جایگزین ماده (۸۹) قانون می‌شود:

ماده ۸۹ - وثیقه گذاشتن کشتی، کرایه بار و بار جهت اخذ وام

اگر ضمن سفر دریایی برای حفظ کشتی یا امکان ادامه سفر دریایی جهت تعمیرات ضروری و یا تعویض بعضی از تأسیسات یا تجهیزات ضروری کشتی و یا مخارج فوری و لازم دیگر، وجوه مورد احتیاج در دسترس نباشد، فرمانده می‌تواند حسب مورد با کسب اجازه از مالک کشتی، فرستنده یا صاحب بار، وجوه مذکور را در وهله اول با وثیقه گذاشتن کشتی و یا کرایه باربری و در وهله دوم با وثیقه گذاشتن بار کشتی و با رعایت شرایط ذیل، وام و یا در موارد ضروری با فروش بار کشتی وجوه لازم را تحصیل نماید:

الف - برای اخذ وام، فرمانده باید صورتمجلسی با ذکر موجبات اخذ وام تنظیم کند و آن را به امضای افسران ارشد کشتی برساند و مراتب را فوری به مالک کشتی اطلاع دهد و کسب تکلیف نماید. در صورتی که از طرف مالک کشتی وجوه لازم در اختیار فرمانده نگذارد نشود و یا به دلیل فوریت، امکان کسب تکلیف از مالک وجود نداشته باشد، فرمانده می‌تواند در صورتی که کشتی در بنادر خارجی باشد با ارائه صورتمجلس مذکور و کسب اجازه از نماینده کنسولی ایران و در صورتی که کشتی در بنادر ایران باشد با اجازه دادستان محل و یا نماینده قانونی او مبادرت به تحصیل وام کند.

ب - مبلغ وام درخواستی نباید از میزان واقعی نیازمندی‌های مذکور تجاوز نماید.

ماده ۲۹- متن زیر جایگزین ماده (۹۰) قانون می‌شود:

ماده ۹۰- امکان انتقال بار به کشتی دیگر

اگر کشتی قادر به حرکت نباشد، فرمانده می‌تواند با رعایت مفاد ماده (۸۹) این قانون بار را به کشتی دیگر انتقال دهد و کرایه بار و سایر هزینه‌ها را تا بندر مقصد تأمین و پرداخت نماید.

ماده ۳۰- متن زیر جایگزین ماده (۹۱) قانون می‌شود:

ماده ۹۱- تخلیه بار به تقاضای فرستندگان

مستأجر کشتی یا فرستندگان بار که متفقاً مخالف وثیقه گذاشتن بار خود می‌باشند، می‌توانند بار خود را تخلیه کنند، مشروط بر اینکه کرایه حمل مسافت طی شده را بپردازند. در صورت عدم توافق، فرستندگانی که مایل به خروج بار خود هستند، ملزم به پرداخت تمام کرایه بار خود می‌باشند.

ماده ۳۱- متن زیر جایگزین ماده (۹۲) قانون می‌شود:

ماده ۹۲- پرداخت خسارات

در صورتی که بارکشتی بر طبق مفاد ماده (۹۱) این قانون تخلیه گردد و خسارتی وارد شود، خسارات وارد شده باید به نسبت سهم متقاضیان تخلیه، جبران گردد.

ماده ۳۲- متن زیر جایگزین ماده (۹۳) قانون می‌شود:

ماده ۹۳- فروش بار در موارد فوق‌العاده

در مواردی که ضرورت حیاتی ایجاب کند و راه حل دیگری نباشد، فرمانده کشتی می‌تواند با رعایت شرایط مذکور در ماده (۸۹) این قانون به فروش بار کشتی جهت تأمین مخارج ضروری به منظور ادامه سفر کشتی و رسیدن آن به مقصد اقدام کند. فرمانده باید در صورت امکان سعی نماید در چنین مواردی قبلاً با فرستنده بار و مالک کشتی هماهنگی و موافقت آنان را تحصیل کند.

ماده ۳۳- متن زیر جایگزین ماده (۹۴) قانون می‌شود:

ماده ۹۴- وثیقه و فروش غیرموجه

اگر فرمانده کشتی، اموال یا خود کشتی، کرایه یا بار آن را بدون علت موجه و یا بدون رعایت تشریفات مقرر در این قانون به وثیقه بگذارد یا بفروشد، شخصاً مسؤول خسارات وارده می‌باشد.

ماده ۳۴- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۹۴ مکرر - مسؤولیت فرمانده در صورت تقصیر

چنانچه فرمانده به سبب تقصیر در اجرای وظایف خود خساراتی به اشخاص ثالث وارد نماید، مسؤول است. فرمانده در قبال هرگونه تلف یا خسارت وارده به کالاهای حمل شده بر روی عرشه نیز مسؤولیت دارد مگر آن که فرستنده بار موافقت کتبی خود را با این عمل اعلام کرده باشد یا عرف کشتیرانی این گونه حمل را مجاز تلقی نماید.

ماده ۳۵- متن زیر جایگزین ماده (۹۶) قانون می‌شود:

ماده ۹۶- وظیفه فرمانده در به پایان رساندن سفر

فرمانده بعد از شروع سفر دریایی نمی‌تواند بدون عذر موجه از ادامه آن خودداری کند. خودداری از ادامه سفر یا انجام سایر وظایف محوله حتی به دلیل بروز اختلاف بین وی و مالک کشتی نیز مجاز نیست. در غیر این صورت فرمانده حسب مورد مسؤول جبران خسارت وارده به مالکان و مستأجران کشتی است.

ماده ۳۶- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۹۶ مکرر ۱- نمایندگی فرمانده از طرف مالک کشتی

فرمانده در غیاب مالک، نماینده قانونی مالک کشتی محسوب می‌شود و در حدود اختیارات تفویض شده از سوی وی و الزامات قانونی و عرف کشتیرانی، اقدامات لازم را برای حفظ کشتی و سفر دریایی انجام می‌دهد. ایجاد محدودیت در این نمایندگی در برابر اشخاص ثالثی که با حسن نیت اقدام نموده‌اند، قابل استناد نیست. فرمانده باید در طول سفر دریایی اقدامات لازم را در جهت صرفه و صلاح مالک و اشخاص ثالث در این قانون در ارتباط با کشتی، مسافر و بار انجام دهد.

ماده ۳۷- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۹۶ مکرر ۲- اختیارات فرمانده در خصوص صدور اعلامیه و گواهی

فرمانده می‌تواند نسبت به صدور اعلامیه‌ها و گواهی‌های لازم در ارتباط با کشتی و امور و فعالیت‌های مربوط به آن مانند اعلامیه ورود کشتی اقدام کند.

ماده ۳۸- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۹۶ مکرر ۳- تبعیت فرمانده از مالک در امور تجاری

فرمانده در امور مربوط به وظایف تجاری محوله باید از دستور مالک پیروی کند و در حدود عرف معمول کشتیرانی وی را در جریان امور مربوط به کشتی، بار و مسافر قرار دهد.

ماده ۳۹- متن زیر جایگزین ماده (۹۸) قانون می‌شود:

ماده ۹۸- حمل بار به حساب فرمانده

فرمانده و کارکنان کشتی به هیچ وجه حق ندارند بدون اجازه مالک کشتی و به حساب خود باری را حمل کنند. فرمانده‌ای که کشتی را برای منافع دیگران اداره می‌کند، نمی‌تواند به هیچ وجه باری را به سود خود حمل کند مگر آنکه از مالک برای این کار اجازه کتبی داشته یا قراردادی در این مورد با وی منعقد کرده باشد.

تبصره - در صورت حمل بار و کالای غیرمجاز بدون اطلاع و اذن مالک کلیه مسؤلیت‌های قانونی حسب مورد متوجه فرمانده کشتی و یا شخص متخلف است.

ماده ۴۰- متن زیر جایگزین ماده (۹۹) قانون می‌شود:

ماده ۹۹- ترک اجباری کشتی در طی سفر

در صورتی که فرمانده ناچار شود کشتی را به علت وقوع پیش‌آمد یا سانحه‌ای برای کشتی ترک نماید، این عمل باید با مشورت افسران ارشد کشتی صورت گیرد. در این حالت فرمانده مکلف است هنگام ترک کشتی علاوه بر حصول اطمینان از خروج تمامی افراد از کشتی، وجوه نقد و قیمتی‌ترین اموال و اسناد مهم کشتی را با خود نجات دهد؛ مگر اینکه نجات وجوه و اموال و اسناد یادشده خارج از قدرت وی باشد. در صورت تخلف از مقررات این ماده، فرمانده مسؤول شناخته می‌شود.

ماده ۴۱- متن زیر جایگزین ماده (۱۰۱) قانون می‌شود:

ماده ۱۰۱- گزارش از بین رفتن کشتی

فرمانده‌ای که از کشتی غرق شده یا دچار حوادث مشابه گردیده نجات یافته باشد باید گزارش کتبی واقعه را که به گواهی اکثر نجات‌یافتگان همراه وی نیز رسیده باشد به نزدیکترین مقام صلاحیتدار ساحلی تسلیم نماید. در صورتی که فرمانده کشتی غرق شود یا نجات‌یافتگان دیگر اطلاعی از وی نداشته باشند این وظیفه را افسر اول و در غیاب وی افسر دوم یا ارشد افسران یا کارکنان و خدمه نجات‌یافته کشتی انجام می‌دهند.

ماده ۴۲- ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۱۰۱ مکرر- قلمرو اعمال

احکام مذکور در این فصل جز در مورد کشتی‌های نظامی و انتظامی و کشتی‌های ماهیگیری، حسب مورد بر کشتی‌ها و شناورهای که شخصی تحت هر عنوان در سمت فرمانده در آنها فعالیت می‌کند یا قانوناً باید فعالیت نماید، از قبیل انواع کشتی‌های تجاری و خدماتی قابل اعمال می‌باشد.

ماده ۴۳- بند (۱) ماده (۱۱۵) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۱۵- حدود مسؤولیت متصدی حمل

۱- مسؤولیت متصدی حمل در مورد فوت و یا صدمات بدنی وارد به مسافر در حمل و نقل داخلی به میزان مقرر در قانون مجازات اسلامی است.

ماده ۴۴- متن زیر جایگزین ماده (۱۸۲) قانون می‌شود:

ماده ۱۸۲- وظیفه امداد رسانی

فرمانده موظف است در حد امکان و در صورتی که خطری جدی متوجه کشتی و سرنشینان آن نشود، برای ارائه کمک‌های ضروری به هر شخصی که در دریا در خطر و یا در معرض تهدید خطر قرار دارد اقدامات ممکن را انجام دهد.

ماده ۴۵- متن زیر جایگزین ماده (۱۹۰) قانون می‌شود:

ماده ۱۹۰- جرائم

در صورت تخلف از مواد (۲)، (۷)، (۱۴)، (۱۷)، (۱۹) و قسمت اول ماده (۲۰)، (۲۱)، (۲۴)، (۲۵)، (۲۶)، (۲۷)، (۴۶) و (۱۴۶) دادگاه حسب مورد متخلف را به پرداخت جزای نقدی از پنجاه میلیون (۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال تا پانصد میلیون (۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال محکوم می‌نماید و اگر عمل متخلف مشمول قانون جزائی دیگر باشد تعقیب او طبق قانون مزبور صورت می‌گیرد.

ماده ۴۶- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۱۹۳) قانون الحاق می‌شود:

تبصره - آیین‌نامه‌های اجرایی موضوع مواد الحاقی و اصلاحی ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به وسیله وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و دادگستری تهیه می‌شود و به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر چهل‌وشش ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ شانزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱/۹/۱۳۹۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

